

EL FLUVIA

SURTIRÀ CADA DIMECRES

BIBLIOTECA
PÚBLICA

PREUS

Un número 5 céntims
Un any de subscripció. 2'50 Ptes.

PERA SUSCRIPCIONS Y DEMÉS

CARRER DE SANT ESTEVE, 29. OLOT

RESURRECCIÓ

Aquí en nostre ciutat com en tot Catalunya estém en època de verdadera resurrecció política y social.

A la fructuosa y agradable obra dels poetes, primers desvetlladors del llarch dormir de Catalunya, hi seguí l'obra immediata dels filosofhs, dels historiadors y la dels folk-loristes. A tots aquestos han vingut succehint com á natural desenrotllo d' un poble que te vida, els polítichs y sociólechs. Hem arribat donchs á aquest últim terme y en aquesta obra benaurada, hi tenen lloch molta més gent, que no en la que havém vingut trevallant fins ara, puig hi son cridats á ella tots els bons catalans. Un dels primers ensaigs de la obra política se feu ab la gran conjunció de la Solidaritat, y ha continuat després ab les brillants campanyes de nostres diputats catalans á les Corts de la Nació, que han sigut un éxit y un triomf jamay per ningú somniat.

Es per aquest motiu, el perquè creyém indispensable y fins necessari en tots els pobles d' alguna importancia de nostra Catalunya, el que 's publiquin y sostinguin setmanaris que com EL FLUVIA vinguin á continuar y á completar la obra genuinament catalana que comensaren els nostres poetes.

Aquells poetes fluvials (1) havien esparverat y fer fugir com un esbart d' au-

(1) El nostre fou el mal aguanyat Estorch y Siqués que doná el primer colp de tamborí riberes amunt del Fluvia.

cells totes les ninfes de nostres rius; aquells cantors pagesívols venien d'esquivar á Diana la caçadora de nostres boscos, d' escombrar de sátirs banyuts y de peus de cabra tots nostres jardins. Ells arrencaren lo trident de les mans de Neptú, pera tornar-lo á Roger de Lluria y á nostres immortals reys del casal d' Aragó. Ells havien enderrocet el temple geledor del paganisme, ja so cabat per la titánica y ensemps cristiana generació que 'ls precedia, y en el trono de Júpter hi havien tornat el Deu del Evangeli, qui es el Deu d' ahir, el d' avuy y el de sempre, com diu Sant Pau, (1).

Lo que feren els poetes catalans en el ordre literari, devém fer avuy els periodistes en l' ordre polítich y social. Hem d' esquivar la freda y glassadora boyra del naturalisme polítich ab la suau alenada d' un nacionalisme tradicional, progressiu y ben calculat, tant conforme ab la naturalesa de nostre poble, com contrari á tot centralisme destructor y á tot sectarisme repulsiu, per més que aquest vaji vestit ab el fals trajo de progrés, tolerancia, llibertat y altres mots que may escatimen els que volen pescar tontos ó desprevinguts.

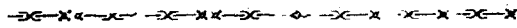
Tal volta en la política, més que en la literatura pagana y classicista, abunden les Dianes caçadores, els sátirs banyuts, els arrogants y dominadors Neptúns que voldrien falsejar y dominar la política de

(1) Discurs del Rvnt. Jacinto Verdaguier, 12 Janyer de 1902.

nostres pobles y ciutats per portarnos cap al naturalisme y paganismes, més EL FLUVIA desd' ara ha vingut a plantar cara dintre del terreno polítich y social á tots els qui tal cosa intentin.

Si com digué nostre gran poeta Verdaguier "al primer espinguet de la dolsa cornamusa del Gayter del Llobregat, respongué ab un alegre repicó el Tamborino del Fluviá allí dalt, entre 'ls fajolars d'Olot"; Olot respón ab EL FLUVIA á la sonora y verdadera *Veu de Catalunya*, per produhir el verdader y solit resurgiment polítich y social de nostra benaurada Patria.

P. ROURA.

ASSUMPTES MUNICIPALS

EL TEATRE.

III y darrer.

En la forma que actualment ve realisant l'Ajuntament la concessió del teatre ens sembla forsa difícil el poguer lograr el fi que proposavem en el anterior article, ó sigui, que acontentant als habituals concurrents á les funcions teatrals quedin en el millor lloch possible l'art, la moralitat y els bons sentiments.

Enteném que l'Ajuntament ha de concedir major importancia á n' aquest assumpte de la que fins avuy li dona, tota vegada que 'l temps y l' atenció que á n' ell dediqui, ab bona voluntat, ha de donar evidents y satisfactoris resultats.

Lo primer que opiném que hauria de fer l' Ajuntament al ocupar-se, ab forsa anticipació, d'aquest assumpte, seria de terminar el genre á que en la temporada respectiva han de pertanyer les funcions que s' hagin de donar en el teatre, tenint en compte els objectius fonamentals que hem indicat y á més les circumstancies accidentals conduents á lograr la possible novetat é interés en els espectacles, dintre lo que permetin els elements aquí possibles

Determinat aixó, s' hauria de anun-

ciar un verdader concurs, en quines bases quedessin perfectament definides les condicions artístiques y morals del repertori, que hauria de presentarse previament y ab l' aixamplis suficient per poguerne fer una selecció que podria encarregar-se á una mena de jurat format per persones competents en els extrems que 's fixessin en les bases del concurs.

Fentho aixís, resultaria que al comensar les representacions la companyia á qui s' adjudiqués la concessió, sabria perfectament á que atendres y s' evitarien compromisos al Ajuntament y perjudicis á la companyia, puig cada hu tindria els límits d' acció ben definits.

Algú potser objectará que 'l portar aixó á la práctica es difícil, per el treball que suposa y els inconvenients ab que s' hauria de topar. Realment creyém que 's trovarién dificultats, però també creyém que 's podrien vencer posanthi temps y bona voluntat.

A més, que no tot hauria de ferho l' Ajuntament, puig l' iniciativa particular podrá cooperarhi eficazment.

*
*
*

L' espay y el temps de que disposém no 'ns permeten entrar en més detalls respecte á nostres senzilles observacions sobre aquest important assumpte. Per altre part tampoch ho creyém actualment necessari puig tenim motius per suposar que en la prop-venenta temporada d' estiu es veurán realisats bona part de nostres desitjos, per aixís portarho la natural corrent de les circumstancies.

Si es que 's creuhen d' alguna utilitat les nostres observacions despullades de tota prevenció y filles més del bon desitj que de la competencia, ja que aquesta evidentment ens manca, se poden aprofitar les ensenyanses de lo passat y de lo que en aquesta temporada es vegi, per millorar les condicions artístiques de nostre teatre, logrant, com deyem en altre ocasió, que deixi de ser un perill per els ololins.

FRANCISCO FONTEREDA.

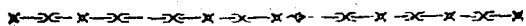
UN BON EXEMPLE

Fa poch llegirem en un diari la següent notícia: "Diuen de Londres que s'ha comensat allí una campanya per conseguir que siga ensenyat en les Escoles el mecanisme de la administració governamental y municipal. Els propagandistes fan notar que mentres els noys inglesos coneixen als dotze anys detalladament la organització del Estat, en temps de Cromvell, per exemple, ignoraven quin era el partit que exercia el Poder.

Desitjen aquells que al acabar els noys els primers estudis coneguin clarament, mediant senzilles explicacions, les qüestions que més directament interessin al país.

Aquesta campanya comensada a Londres, fora molt útil se comensés també entre nosaltres, tota vegada que fa verdadera llàstima el modo com se desconeixen, fins per persones de carrera y que ocupen càrrechs dintre la nostre política y administració, els principis més fundamentals y rudimentaris de una y altre, ab lo que 's contribueix no poch al retràs de las verdaderes orientacions polítiques, socials y econòmiques, ab les que 's podria y deuria regenerar nostre país.

T.

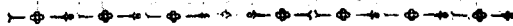

ALTRE VEGADA

Si senyors, altre vegada
M' han vingut á demanar;
Altre vegada aquí 'm tenen
Sumís y ben disposat
A fer lo que l' amo mani
En lo que 'm pot obligar
Perque si per cas me mana
Que 'm tiri de cap al mar
Tindria que dirli *nonnes*
Perque á Olot no n' hi ha
Y si no 'm paga 'l viatge
P' arivar fins á Malgrat,
A Blanes ó á un altre puesto
Hont la mar sigui á tocar,

Que no obligui á fer mes gastos
Dels que un hom pot soportar.
Y parlant d' una altre cosa,
¿No sabeu pas hont ha anat
Aquet ral que 's diu Fontclara
Que tant de sobte ha marxat?
Me covindria saberho
Per poguerlo entrebancar
Y dirni quatre de fresques
Que ja s' ho te ben guanyat
No més pe 'l paper ridicol
Que 'm va fer representar
Posantse á fer de versaire
Allá hont jo era llogat
¿Hont s' es vist? tenir empleyo
De versayre d' "EL FLUVIA"
Y posarse en el meu puesto
Deixantme al carrer plantat
Com si fos una minyona
Que no sabés de guisar!
¿Els sembla si aixó es altruista?
¿Es modo de fer companys?
¿Es modo de tractá els homes
Que 's tenen de guanya 'l pá?
De segur que aquest Fontclara
Que judico entramaliat,
Es un *quidam* que voldria
Escatimar-me 'l menjar.
¡Mirin! si no fos pe 'l duro
Que s' han compromés en dar 'm
No haguera volgut tornarhi
Per por de un altre fracás.
Y are senyors que 's conservin
Que un servidor haig de marxar
Perqué tinch la dona á casa
Que m' espera per dinar.

RAT-PANAT

L' ULTIM RECURS

El cel s'ha cobert ab mantell negrós,
la mar cósmoguda bramola ab trist udol,
per les esquerdes de la fosca núvolada,
s' escampen flochs flameijants que creu-
han l' espay ab rápida carrera, lo tró-
ressona fins les més profundes regions
del líquit element y com lleugera palla,
que l' oratge mou, el barco, aqueixa casa
suradora, jóguina del vent, y d' onades
furioses, s' enlayre fins els núvols y s'en-
fonsa fins l' abim, ensemps els cruixi-

ments de l'obra morta, lleus gemechs de llur patí son ofegats per els bramuls de la tempesta.

Desafiant les ires de la natura, malgrat les amenaces del temporal furiós, els mariners, aquets homes torrats del sol y recremats per l'ayre marí, treballen desesperats, arrien cordes, reforsen cadenes, destrueixen lo inútil, animats per la veu reposada, sonora, calmosa del Capitá, pero sos esforçats valors, resulten nuls; una onada grandiosa se 'ls ha endut la brújula, han perdut l'orientació, el barco, está perdut...

A sota el port, jemeга una munió d'infeliços passatjers.

Lo Capitá ja no crida els mariners no treballen vençuts per forsa major, no per peresa, els passatjers resen... s'apropa la mort... més de sopte una llum, s'ovira confosa, llunyana, y un crit s'escapa dels pits dels homes de mar, un sol crit, ¡la Farola!

Un esforç més y ja están salvats... ja son á port.

Veus aquí el símbol d'aquella Catalunya que agonitzava... més sobtadament una llum brilla potent al mitj de les tenebres esferidores, y un crit se escapa dels pits dels catalans, un sol crit, "Autonomia" que febossos reclamen car es el port segú, sa única salvació, l'últim recurs...

JOAN GOMIS.

PENSAMENTS DE ROOSEVELT

Referintse als qui aspiren á constituir partits polítichs diu: "Per formar un partit polítich, honrat y útil no deu tenirse compte si els que s'afilien á aquest partit son banquers ó llenyatets, cate-dràtichs ó jornalers, propietaris ó infims agricultors: que sigui gent honrada, neta d'antecedents criminals, sense taca d'assassinat, robo, ni que s'hagi apoderat del diner ó dels bens del pròxim ab pretext de cap classe ni cap escusa de temps y situació."

Y fins á quin punt rendeix culte Roosevelt á la moralitat fins á fondrer en una sola virtut les virtuts civiques y particulars del ciudadá vegis lo que diu á continuació: "L'home que s'afilia á un partit deu estar convensut que per servir be á son país no deu transigir *ab cap debilitat moral* y deu sempre manifestarse capás de rendir culte á tot ideal enlayrat."

NOVES

Han visitat nostre redacció els periódichs: *Bullettí del Circol Catòlich d'obrers*, de Mataró, *El Calasancio*, de Vilanova y Geltrú y *Empordá*, de Figueras, ab els que hi establím gustosament el cambi.

Nostre bon company *La Font Nova* de Camprodon, desde algunes setmanes que surt tot en catalá, lo que hem vist ab gust, donchs que 's una prova més del zel ab que treballa per la causa de Catalunya.

Diumente prop-passat tingué lloch en el *Foment de Nostres Dances*, l'audió de sardanes que anunciarem, si-guent molt concurregudes, al igual que *la sardana de ramellet* la que á instancies de la Junta fou presidida per nostre Batlle, donant aixís una franca mostra d'interés per la propagació y conservació de lo típicament catalá.

Doném á la Junta del Foment la més cordial enhorabona per el éxit, y desitjém sovin audicions com la esmentada.

En la reunió celebrada el dissapte 25 del corrent, la Junta Directiva del *Cos d'adjunts del Certamen Literari*, quedá constituhida en la següent forma:

- Don Francisco Vayreda, *President*.
- " Victoriá Galí, *Vice-President*.
- " Joan Dou, *Tresorer*.
- " Joseph J. Sacrest, *Secretari 1.er*
- " Joseph M.ª Torras, *Secretari 2.^{on}*